

Het verhaal van monument Doldersum

Fietsen = Drenthe

Welkom in de oerprovincie van Nederland. Hier kun je genieten van de mooiste fietsroutes van Nederland. Geniet van de ongerepte Drentse natuur met prachtige heide- en veengebieden, maar ook van de gezellige brinkdorpen en de vele hunebedden. Als je voldoende tijd hebt, stap dan eens binnen in één van de vele Drentse musea of galerieën.

Wil je even tot rust komen, dan heet de Drentse horeca je van harte welkom. Geniet van een lekkere kop koffie met een heerlijk stuk gebak. Of ga voor een goede lunch met een glas vers geperst sinaasappelsap.

En heb je de smaak te pakken ontdek dan nog veel meer routes op drenthe.nl/routes of download in de play/appstore de gratis Drenthe routes app.

Wil je nog meer route- of toeristische informatie, scan dan de qr-code of ga naar indrenthe.nl.

Geniet van je toer!

NB. Je komt in deze route door gebieden die in eigendom zijn van verschillende grondeigenaren. Hier kunnen verschillende (gedrags)regels gelden.

Bekijk de route online

Scan deze code met de camera van je smartphone.

Let op!

De route en de folder zijn automatisch gegenereerd. Het is mogelijk dat de bewegwijzerde route in het veld kan afwijken van de getekende route in de folder. Voor opmerkingen over de bewegwijzering neemt u contact op met de routebeheerder

Deze route wordt beheerd door: Grenzeloos-Drenthe

Type:
Recreatief

Lengte:
7.4 km

Drenthe

Dit ga je zien

1 **Startpunt:** Bezoekerscentrum Grenzeloos Doldersum

Grenzeloos is gelegen in een uniek stukje cultuur/natuur. Voordat u aan uw wandeling of fietstocht begint, is het een echte aanrader om een kijkje te komen nemen in ons bezoekerscentrum. U kunt gratis parkeren op het parkeerterrein, recht van het gebouw.

Adres: Boijlerstraat 12, 8386XE Doldersum

2 **Doldersum**

Doldersum is een klein esdorp en mogelijk ook het oudste dorp van de voormalige gemeente Vledder. Vlakbij liggen “de Majoor” en “de Generaal”, twee oude grafheuvels uit de late Steen- of IJzertijd. Noordelijk van Doldersum ligt het Doldersummerveld.

Adres: Doldersum

3 **Huenderweg met het monument van dhr. Huender**

Vroeger was dit de “weg van Vledder over Doldersum naar Wateren”. Deze weg is vernoemd naar W. Huender, notaris, uit Steenwijk. Hij heeft zich ingezet voor de verharding van de wegen Vledder-Doldersum-Wateren en Doldersum-Boyl.

Adres: Huenderweg Doldersum

4 **Nijjaarsweg**

Deze weg tussen Madeweg en Huenderweg werd vroeger de Holleweg genoemd. In de raadsvergaderingen van 1975 en 1978 werd gevraagd de weg om te benoemen naar Nijjaarsweg. Op de straatnaamborden staat Nijjaarsweg. Dus nog een andere schrijfwijze.

Adres: Nijjaarsweg, Doldersum

5 **Madeweg, het hof van de madeweg**

Deze weg loopt langs en door de “Maden”, “Maten” of weilanden. In 1965 wordt de weg aangelegd (als gevolg van de ruilverkaveling). Hierin bevindt zich het eerste Onderduikershol. Er zijn geen resten van het hof te vinden. Er hebben ooit 4 jongens gezeten.

Adres: Madeweg, Doldersum

6

Bungalowpark Doldersum

Er staan 118 huizen in het bungalowpark. Dat is aanzienlijk meer, dan in de kern (21 huizen). Het gemiddelde bouwjaar van de huizen in dit Bungalowpark is 1975. Het meest recent gebouwde huis in het bungalowpark stamt uit 2022.

Adres: Doldersum

7

Tweede hol, tussen huis 81 & 79

Tussen huisje 81 en huisje 79 loopt een wal in het bos. Daar bevond zich het tweede hol. Er zijn geen resten van het hol te vinden. Bij het tweede hol bleven 5 mensen achter. Het hol is herkenbaar aan het gele bordje.

Adres: Dieverseweg 79, Doldersum

8

Derde hol, aan de linkerkant van huisje 68

Aan de linkerkant van huisje 68 is het derde hol te vinden. Ook hier zijn geen resten van te vinden. Bij het derde hol bleven 3 mensen achter. Ze hebben er 2 dagen en 3 nachten ingezet. Het hol is herkenbaar aan het gele bordje.

Adres: Doldersum

9

Monument executie gefluichte arbeiders

Het monument in het Wapserveld te Doldersum (gemeente Westerveld) is opgericht ter nagedachtenis aan zeven jongens die hier op 8 september 1944 door de bezetter zijn gefusilleerd. Van het zevental overleefde één de fusillade.

Adres: Doldersummerveld, 8426 SJ Doldersum

10

Doldersummerveld

Het Doldersummerveld is een van de grootste heidevelden van Drenthe met een unieke flora en fauna. Het is een vochtig heidegebied binnen het Nationaal Park Drents-Friese Wold en in eigendom van Het Drentse Landschap. Het veld is geen vlak gebied.

Adres: Doldersummerveld

11

Vlinderreservaat

Het Drentse Doldersummerveld is door De Vlinderstichting uitgeroepen tot vlinderreservaat. In het gebied komen zeldzame vlinders voor en de beheerder, Stichting Het Drentse landschap.

Adres: Doldersum

12 Informatiecentrum Huenderhoere

Bevindt zich in een voormalige schaapskooi, vlakbij het Doldersummerveld. Dit is een uitgestrekt vochtig heidereservaat. Het Doldersummerveld maakt deel u van het Nationale Park Drents-Friese Wold. In het informatiecentrum kunt u meer informatie vinden.

Adres: Doldersum

13 Schnapskudde Drents- Friese Wold

De schaapskudde begraast de heideterreinen van het Doldersummerveld en het Wapserveld. In 2003 werd Catrinus Homan gevraagd om de kudde te gaan hoeden. De kudde bestaat uit raszuivere Schoonebeker heideschapen, het zeldzaamste ras van Nederland.

Adres: Doldersum

14 Sophinhoere

Vanaf 1910 koopt de Maatschappij van Weldadigheid grote hoeveelheden grond. De eerste boerderij die de Maatschappij van Weldadigheid bouwde werd vernoemd naar Van der Feltz' dochter Sophie. Zij legde in 1927 de eerste steen. Nu is het een boerderij.

Adres: Doldersum

15 Brink Doldersum

Er word verondersteld dat de buurtschap Doldersum waarschijnlijk ouder is dan het hoofddorp Vledder. Het had tot 1875 een eigen (winter)schooltje en ook een eigen kerkje wordt verondersteld. De brink van Doldersum werd gerekend tot een van de mooiste.

Adres: Doldersum

16 Boijlerstraat met het huis van de Jachtopziener

De eigenaar van een groot deel van de grond rondom Vledder, baron T.E.J van der Feltz, liet dit huisje bouwen voor de toenmalige jachtopziener Kramer uit Nijensleek. De woning werd gebouwd in een gebied dat met name gebruikt werd voor de jacht.

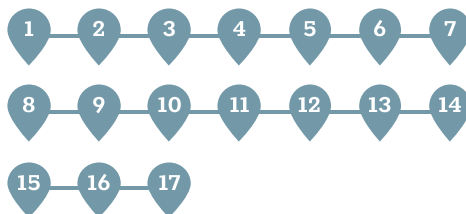
Adres: Boijlerstraat 1, Doldersum

We hopen dat u heerlijk heeft kunnen genieten van de omgeving, nog even een hapje of drankje in het restaurant bij Grenzeloos. U bent welkom. De actuele openingstijden staan op de site van grenzeloos-drenthe.nl (onderaan iedere pagina).

Adres: Boijlerstraat 12, 8386XE Doldersum

Tussenstops

Routebesrijving

Een indrukwekkende wandeling. Jullie starten bij het bezoekerscentrum. Dit **is een route langs de monumenten van Doldersum**, waar 7 jongens gefuseerd werden tijdens de oorlog. Deze start bij het bezoekerscentrum Grenzeloos Doldersum.

Vanaf uw startpunt loopt u in de richting Vledder en u neemt de eerste weg links (**Neijjoarsweg**). Aan het eind van de Nijejoarsweg (na 740 meter) gaat u linksaf de **Madeweg** op. Na een kleine kilometer passeert u het gemeentebord Doldersum en tegenover **huisje 153** ziet u links een verhoogd talud/bomensingel. Hierin bevond zich het **eerste onderduikershol**. Er zijn geen resten van het hol te vinden. *Er staat een geel bordje bij, als aanwijspunt.*

U loopt de Madeweg verder uit en na ongeveer 80 meter gaat u rechtsaf de **Dieverseweg** op. Na 270 meter gaat u linksaf een verhard fietspad op (doodlopende weg voor auto's). Na 300 meter slaat u linksaf (bij meerdere brievenbussen). **Tussen huisje 81 en huisje 79** loopt een wal in het bos. Daar bevond zich het **tweede hol**. (ook geel bordje als aanwijzing) Er zijn geen resten van het hol te vinden. *Het is uiteraard niet de bedoeling tussen de privéhuisjes in het bos te struinen.*

Volg langs huisje 79 het openbare weggetje voor auto's en wandelaars. Ongeveer 100 meter verder staat aan de **linkerkant huisje 68**. (ook weer aangeduid met geel bordje). Hier bevond zich **hol 3**. Ook hier zijn geen resten meer van te vinden.

U loopt vanaf hier rechtstreeks terug naar de brievenbussen (langs het tweede hol) en daar gaat u linksaf het wandel- en fietspad op. Na een kleine kilometer gaat u rechtsaf door een houten klaphekje het Wapserveld op (links is de wandelingang naar de Schaapskooi Huenderhoeve). Vanaf hier kunt u het Monument Doldersum zien liggen.

Wij volgen de paarse route. In dit gebied kunt u koeien en schapen tegenkomen. De regels voor het betreden voor dit gebied vindt u op het klaphekje. Na ongeveer een kilometer gelopen te hebben ziet u op zo'n 30 meter rechts van de paarse route het oorlogsmonument liggen.

Na uw bezoek aan het terrein van het Oorlogsmonument loopt u **terug naar de Schaapskooi**. Dit kan via dezelfde weg als u gekomen bent, of langs de verharde weg waar de auto's rijden, de Huenderweg. De Schaapskooi Huenderhoeve heeft een onbemand bezoekerscentrum (gemeenschappelijk eigendom van Natuurmonumenten en Drents Landschap) dat een groot deel van het jaar vrij bezocht kan worden. Wanneer het bezoekerscentrum is geopend, is een eventueel toiletbezoek ook mogelijk. Vanaf de Huenderhoeve gaat u terug **langs de Huenderweg** richting de **Brink van Doldersum**. Hiervoor kunt u direct naast de weg lopen. Wij adviseren dan de linkerzijde zodat u het verkeer tegemoet ziet komen. **Op naar Grenzeloos.** Tegenover de Huenderhoeve is het mogelijk nog een klein stukje paarse route te volgen richting Doldersum zodat u dat stuk niet langs de weg hoeft te lopen.

Informatie over de route en de monumenten:
De stichting heeft deze unieke wandeling samengesteld in 2014, om stil te staan bij 70 jaar gedenken. Op 8 september 2014 was het 70 jaar geleden dat het hol werd gevonden waar 9 jongens zich schuil hielden. De hollen zijn herkenbaar door gele paaltjes met het logo van de

In 1939 is het Werkkamp Vledder opgericht als werkverschaffingskamp voor werkloze mannen uit de grote steden. Vanaf 10 januari 1942 gebruikte de Duitse bezetter het kamp om 180 Joodse mannen onder te brengen. Een paar maanden later, in de nacht van 2 op 3 oktober 1942, zijn zij overgebracht naar kamp Westerbork. De Jodenweg herinnert nog aan de dagelijkse weg die de Joden moesten lopen om de heide te ontginnen. Deze weg begint achter de barakken en eindigt in Vledderveen.

Vrijwel direct na het vertrek van de Joden zijn de barakken in gebruik genomen door de Nederlandse Arbeidsdienst (NAD). Op 1 januari 1942 werd voor iedere Nederlander die 18 jaar werd de ongewapende dienstplicht ingevoerd, zowel voor mannen als voor vrouwen. Voor mannen werden ver van hun woonplaats kampen gebouwd. Zij werkten bij het aanleggen van wegen en kanalen en in de landbouw zoals het ontginnen van de heide en helpen bij de aardappeloogst. De dienstplicht duurde een half jaar. Er werd veel aan lichamelijke opvoeding en sport gedaan. Ook leerden de mannen exerceren met een schop aan de schouder. De training in de Nederlandse Arbeidsdienst was erop gericht om de mannen op te leiden voor het graven van tankvallen en loopgraven aan het oostfront. De NAD werd op 10 september 1944 vrij kort na Dinsdag opgeheven.

De gedenkplaat op de kei bij de barakken op 21 juli 1944 moest Klaas van Daalen uit Rhenen zich melden in Vledder. Op het station ontmoette hij stadsgenoot Frans van Drimmelen. In Vledder werd Klaas in ploeg 7 en Frans in ploeg 8 ingedeeld. Iedere ploeg bestond uit 16 arbeidsmannen en de ploegen sliepen in een barak. De opleiding werd onder strenge discipline gegeven, tegenspraak werd niet geduld, en het mosgroene uniform moest er onberispelijk uit te zien. Na een paar weken opleiding, werd er in marstempo en onder het verplicht zingen van (Duitstalige) liederen, naar het werk gelopen. Dit was voor Klaas en Frans naar het 6 km verder gelegen Doldersum waar aardappels moesten worden gerooid.

aangesproken door een verzetsman met de vraag of zij niet wilden onderduiken. Er zou plaats zijn voor 12 onderduikers in verschillende hollen. Die nacht om 23.30 uur zouden er 4 verzetsmannen klaar staan om de jongens te helpen ontsnappen. Na de controle van 22.00 uur lagen de jongens gekleed op bed. Een aantal verzetsmannen hield de wachtcommandant onder schot en de telefoonlijn werd doorgesneden. Uiteindelijk ontsnapten die nacht 21 jongens. Er werd een uur stevig doorgelopen door de bossen in de donkere nacht voordat men bij het eerste hol aankwam.

Bij het derde hol bleven 3 mensen achter. Ze hebben er 2 dagen en 3 nachten ingezet. Later is hier een bungalow gebouwd met de naam “De Braamstruik”. Sinds het huisje is uitgebreid en gemoderniseerd heet het “Dolder Summer”.

De overige 9 jongens liepen door naar het grootste hol midden op het huidige Wapserveld. In 1944 was dit bos. Dit hol is op 8 september 1944 ontdekt. Twee jongens die hun uniform aanhadden werden ontzien maar 7 jongens werden op brute wijze neergeschoten; dit gebeurde tussen 12.00 en 12.30 uur. Eén jongen overleefde de fusillade, Roeland IJsselstein uit Gouda, geboren op 19 juni 1926, maar hij bleef zijn hele leven zowel psychische als lichamelijke klachten houden. Hij overleed in 1986 na een moeilijk leven.

De jongens die omkwamen:

- **Christiaan van Tongeren**, Geboren op 25 juni 1926 in Leiden. Van beroep was hij kruideniersbediende bij Simon de Wit. Net als de andere vijf overleed hij op 8 september 1944. Christiaan is in oktober 1945 herbegraven op de begraafplaats Rhijnhof in Leiden. Het graf is in 1961 geruimd.
- **Gerardus Marinus van Corstanje**, Geboren op 31 januari 1926 in Loon op Zand/Waalwijk. Hij kwam uit een gezin van 10 kinderen, 4 jongens en 6 meisjes. Na de lagere school ging hij werken als dozenmaker bij de schoenenfabriek van Van Haren in Waalwijk. Gerard ligt begraven op de katholieke begraafplaats in Wilhelminaoord.
- **David Oomens**, Geboren op 31 mei 1926 in Den Haag. David ligt begraven op de katholieke begraafplaats in Wilhelminaoord. We waren graag meer te weten gekomen over het gezin van David, maar helaas is dat de stichting niet gelukt. Wel heeft de stichting een brief van de moeder van David aan Roeland IJsselstein, waarin ze hem vraagt om een gesprek over hetgeen in Doldersum is gebeurd.
- **Wilhelmus Kloonen**, Geboren op 25 april 1926 in Raamsdonksveer. Hij was het 9e kind in een gezin van 14. Zijn vader was veldwachter en dus een bekend figuur in het dorp. Op het moment dat Wim werd opgeroepen voor de Arbeidsdienst had hij nog geen baan gevonden maar werkte hij af en toe bij de plaatselijke fietsenmaker. Zijn graf bevindt zich op de RK begraafplaats in Raamsdonksveer, op een gedeelte met oorlogsgraven.
- **Jan van Dijk**, Geboren op 3 mei 1926 in Scheemda. Hij had 5 zusters en 3 broers, was van beroep pijpenscheerder en werkzaam bij zijn vader op de steenfabriek. Zijn graf bevindt zich op de algemene begraafplaats in Vledder.
- **Pieter Groenhuis**, Geboren op 10 mei 1926 in Winschoten. Pieter is ook begraven in Winschoten. Hij was de jongste van een gezin met 4 kinderen. Hij had 2 zussen, Zwaantje (1910) en Antje (1912) en een broer, Harm (1917). Pieter was in opleiding bij een bakker en zijn hobby's waren

1945 herbegraven in Winschoten.

- **Roeland IJsselstein**, Geboren op 9 juni 1926 in Gouda. Overleden 23 november 1986 in Gouda. Op 8 september 1944 heeft hij als enige de fusillade overleefd. Na de fusillade is Roel weer tot bewustzijn gekomen en zwaar gewond naar boer Oosterhof in Wateren gelopen. Deze boerderij is inmiddels afgebroken. De waarnemende huisarts, de heer Steenhuisen uit Appelscha, heeft daar de eerst hulp verleend. Vanaf daar is Roel naar het ziekenhuis in Assen gebracht. Na zijn herstel is hij van Assen naar Gouda gegaan. Roel IJsselstein is in Gouda getrouwd en heeft 5 kinderen gekregen.

sfeerimpressie

